

Amb el permís de Madrid

Àlex
Gorina

Estic supercontent, és clar, perquè *Pa negre* hagi excel·lit als premis Goya, i *Buried* també. M'agraden molt i em semblen molt millors que no pas *Balada triste de trompeta* (així i tot, potent; irregular, però potent) i sobretot que *También la lluvia*. I és clar que també celebro el premi a *Bicicleta, cullera, poma*, un més per a la llarga llista de documentals catalans guardonats els darrers anys. I no relativitzaré els premis a *Lope* (catalaníssima, però el problema és dir-se *Lope* i no *Joanot*). Només em molesta una mica el premi a Javier Bardem, perquè ja n'hi havia prou amb els quatre Goya anteriors. Però si això ha d'ajudar els coproductors catalans de *Biutiful*, endavant! De *Chico i Rita*, no en parlaré, perquè no ens l'han ensenyada

al moment d'escriure, però ho aprofitaré per a felicitar tots els altres catalans mencionats a films que no ho són.

Dit això, sóc especialment feliç, no perquè hagi triomfat el bon cinema català, sinó pel triomf del bon cinema, que no sempre és fàcil. I em fa riure el titular d'Intereconomia quan diuen "El catalanisme y el lobby Gay arrasan en los Goya", amb l'estúpida pretensió d'atiar encara més les enveges. Si Villaronga i Rodrigo Cortés han sortit beneficiats davant Àlex de la Iglesia i la Bollaín només és per una evident superioritat artística, i un treball més rodó i adult. No us penseu que a Madrid els qui han vist *Pa negre* –que no són pas gaires, fins ara– han estat conscients o sensibilitzats pel fet que és un film català rodat en català, perquè la majoria han vist *Pan negro* i prou, i aquest tema els estimula exactament gens. Ni que existeixi cap tendència a fer-nos, als catalans i al nostre cinema, cap tracte de favor: a Sant Sebastià ja van haver de reconèixer la qualitat unànime dels films

Ignasi Villaronga, guanyador del premi Goya al millor director per *Pa negre*.

catalans presentats, però amb un pèl de rancor inclòs, d'aquell que tard o d'hora se'ns girarà en contra. No oblideu que tota la professió cinematogràfica instal·lada a la capital d'Espanya, que es mou per mil causes justes o que els uneixen, mai, mai, mai no ha fet cap gest solidari per Catalunya, el seu estatut, el seu cinema ni els seus drets. I no dubteu que avui dia, encara, en el si de l'Acadèmia que la ministra vol tornar a controlar amb una persona a la direcció que segueixi les seves instruccions, hi conviu el vell esperit anacrònic d'un centralisme industrial mal dissimulat, amb recels molt evidents als intents de defensar el nostre

TEATRE

Atrium i l'espectador implicat

Joan-Anton
Benach

Ja fa molts i molts anys, 55 o 56, que vaig descobrir la gràcia del *teatre de prop*. Va ser al Cercle Artístic de Sant Lluç, on Miquel Porter i Ricard Salvat dirigien aquell invent anomenat Teatre Viu que es desenvolupava a dos pams dels espectadors. Aquests, arribat un punt de la sessió, proposaven assumptes més o menys complicats, conflictes varis, que els actors havien de convertir en impròptus dramàtics d'una consistència suficient si no volien ser castigats amb uns aplaudiments visiblement commiseratius. Hi ha mags a qui també els agrada de treballar

ben a la vora de l'audiència, i la que se'n diu *màgia de prop* no és sinó el desafiament del professional convençut que l'espectador amorrat a les seves mans, diabòlicament tramposes, no descobrirà cap dels seus trucs.

A hores d'ara, és clar, obrir un local que pugui acollir un aforament important d'espectadors és prohibitiu. Alhora, però, cada cop hi ha més llicenciats en disciplines teatrals que pressionen per a tenir un espai on treballar i donar-se a conèixer. Vet aquí, doncs, que el petit recinte, minúscul de vegades, sorgeix per a fer de la necessitat virtut i suggerir que el *teatre de prop* té un gran futur. I qui sap si arribarem com a les ciutats –Berlín i Buenos Aires, entre més– on s'ofereixen espectacles que es fan al rebedor d'un habitatge familiar, per a vuit i deu espectadors.

Ara, a Barcelona, ja hi ha locals pensats per a 50-70 clients, o encara menys, situats en una franja per sota d'allò que són o han estat les *sales alternatives* on s'han enquibit *grosso modo*, entre 100 i 200 butaques. Dins el nou grup, cal saludar amb veritable satisfacció la sala Atrium, estrenada al carrer del Consell de Cent 435, amb un clàssic contemporani: *A porta tancada (Huis Clos)*, de Jean-Paul Sartre. La direcció de Raimon Molins –un dels impulsors de l'empresa–, l'escenografia de Meritxell Muñoz, la revisió integral de la traducció que n'havia fet Manuel de Pedrolo i una interpretació de primera, han aconseguit l'actualització raonable d'un text dramàtic que es pot seguir amb el mateix interès que suscitaven els seus muntatges dels anys 50 i 60 del segle passat i, en concret, el que el 1967 Marsillach va oferir al Poliorama juntament amb *La p... respectuosa* del mateix autor. I és que la distància que es pot establir entre la posició existen-